

MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
KONZULTACIJE S PARTNERIMA

PRILOG 3 STRATEŠKOG PLANA ZPP-A

29.7.2022.

SADRŽAJ

1. Uvod.....	2
2. Kontinuirani sastanci/konzultacije s dionicima.....	3
2.1 Odbor za praćenje – dionici u procesu izrade SP ZPP-a	3
2.2 Kontinuirane <i>online</i> konzultacije	4
2.2.1 Zelena arhitektura.....	5
2.3 Kontinuirana tematska/sektorska komunikacija.....	6
2.3.1 Sektorska komunikacija s dionicima iz područja vinarstva u organizaciji nadležnih uprava unutar Ministarstva poljoprivrede	6
2.3.2 Sektorska komunikacija s dionicima iz područja biljne proizvodnje u organizaciji nadležnih uprava unutar Ministarstva poljoprivrede	7
2.3.3 Sektorska komunikacija s dionicima iz područja pčelarstva u organizaciji nadležnih uprava unutar Ministarstva poljoprivrede	7
2.3.4 Ostala tematska/sektorska komunikacija	8
3. Terenske konzultacije s dionicima	9
3.1 Prvi krug konzultacija s dionicima – lipanj/srpanj 2021.	9
3.2 Drugi krug konzultacija SP ZPP s dionicima - listopad 2021.	10
3.3 Treći krug– tematske konzultacije s dionicima - svibanj/lipanj 2022.	11

1. UVOD

Sukladno Uredbi Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (2021/2115) države članice bi trebale kod izrade strateških planova konzultirati relevantne dionike Zajedničke poljoprivredne politike (u daljnjem tekstu: ZPP).

Prvi korak informiranja dionika i opće javnosti o reformi ZPP je objava svih relevantnih informacija i dokumenata vezanih za novo programsko razdoblje na web stranicama Programa ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014.-2020. (<https://ruralnirazvoj.hr/novo-programsko-razdoblje/>).

Ministarstvo poljoprivrede je već 2019. godine u suradnji sa Svjetskom bankom napravilo analizu stanja domaće poljoprivrede te kroz proces konzultacija s dionicima odredilo smjer daljnjeg razvoja kroz strategiju poljoprivrede, a time i Strateškog plana ZPP-a za RH (u daljnjem tekstu: SP ZPP) (<https://poljoprivreda2020.hr/dokumenti>).

Shodno tome provedeno je više faza konzultacija s dionicima uživo i *online*.

Kako bi se kvalitetno pripremili strateški dokumenti buduće politike poljoprivrede i ruralnog razvoja RH, Ministarstvo je uključivalo dionike putem različitih kanala, vodeći računa o uključivanju svih interesnih skupina te sam proces možemo sagledati kroz cjeline (uživo i *online*):

- Kontinuirani sastanci/konzultacije s dionicima (Odbor za praćenje, *online* konzultacije...)
- Konzultacije na terenu s dionicima

2. KONTINUIRANI SASTANCI/KONZULTACIJE S DIONICIMA

2.1 Odbor za praćenje – dionici u procesu izrade SP ZPP-a

Odbor za praćenje programa ruralnog razvoja za razdoblje 2014.-2020. (u daljnjem tekstu: Odbor) definiran je Poslovníkom o radu i kao partnerstvo te služi kao panel zainteresiranih dionika u procesu programiranja Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike (u daljnjem tekstu: SP ZPP) 2023.-2027. do osnivanja odbora u sjeni SP ZPP. Na redovnim sastancima Odbora su se razmatrala pitanja vezana za programsko razdoblje 2021.-2027., kako postupanja vezana za prijelazno razdoblje tako i izrada te savjetovanja za SP ZPP 2023.-2027.

U radu Odbora sudjeluju sljedeća tijela državne uprave, lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna tijela, socijalni i gospodarski partneri, predstavnici akademske zajednice te organizacije civilnog društva:

- Ministarstvo poljoprivrede – Uprava za potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju
- Ministarstvo poljoprivrede – Samostalna služba za akreditaciju agencije za plaćanja za poljoprivredne fondove Europske unije
- Ministarstvo poljoprivrede – Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište
- Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU – Upravljačko tijelo
- Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU – Koordinacijsko tijelo
- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja – gospodarstvo
- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja – održivi razvoj
- Ministarstvo turizma i sporta
- Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine
- Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
- Ministarstvo financija
- Vlada Republike Hrvatske, Ured za ravnopravnost spolova
- Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
- Hrvatska poljoprivredna komora
- Hrvatska gospodarska komora
- Hrvatska obrtnička komora
- Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Institut za jadranske kulture i melioraciju krša
- Hrvatska zajednica županija
- Hrvatska zajednica općina
- Hrvatska mreža za ruralni razvoj
- LEADER mreža Hrvatske
- Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu
- Institut za turizam
- Hrvatska udruga banaka
- Hrvatska banka za obnovu i razvitak
- Hrvatska udruga poslodavaca
- Hrvatska udruga mladih poljoprivrednika Agro
- Hrvatske vode

- Hrvatske šume d.o.o.
- Središnji savez udruga uzgajivača svinja Hrvatske
- Hrvatski savez udruga ekoloških proizvođača
- Hrvatska voćarska zajednica
- Hrvatska udruga rasadničara
- Zajednica udruga hrvatskih povrćara
- Savez udruga hrvatskih uzgajivača Holstein goveda
- Croatiastočar GIU
- Hrvatski savez udruga proizvođača mlijeka
- Hrvatski savez uzgajivača ovaca i koza
- Zeleni forum mreža udruga za zaštitu okoliša Hrvatske ¹
- Udruga inovatora Hrvatske
- Udruga prodavatelja poljoprivredne mehanizacije i opreme u RH
- Hrvatski savez udruga privatnih šumovlasnika
- Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO)
- Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek
- Državni zavod za statistiku
- Udruga za tov i uzgoj junadi Baby Beef
- Udruga konzultanata za ruralni razvoj-UKRRA i Udruga poslovnih savjetnika-RURAL

Prijedlozi i komentari članova Odbora vezani uz izradu SP ZPP-a dokumentirani su u zapisnicima koji su dostupni na poveznicama:

<https://ruralnirazvoj.hr/files/documents/Zapisnik-s-5.-sjednice-OzP.pdf>

<https://ruralnirazvoj.hr/files/documents/Zapisnik-sa-6.-sjednice-Odbora-za-pra%C4%87enje-provedbe-PRR-RH-2014.-2020..pdf>

<https://ruralnirazvoj.hr/files/Zapisnik-sa-7.-sjednice-OzP-a.pdf>

<https://ruralnirazvoj.hr/files/Zapisnik-sa-8.-sjednice-OzP-1.pdf>

<https://ruralnirazvoj.hr/files/Zapisnik-9.-sjednice-OzP-a-potpisan-s-prilozima.pdf>

Održana je i 10. sjednica Odbora (23. studenoga 2021. godine), na kojoj su glavne teme bile definicije i intervencije SP ZPP-a 2023.-2027. te će Zapisnik s iste biti objavljen po usvajanju na sljedećoj sjednici, a doneseni zaključci su uzeti u obzir pri radu na dokumentu.

Osim redovitih sjednica, Odbor je konzultiran i online.

2.2 Kontinuirane *online* konzultacije

---

¹ Zeleni forum je mreža osnovana 1997. koja danas okuplja 28 organizacija civilnog društva iz RH koje se bave zaštitom okoliša i prirode, energetskom učinkovitosti, obnovljivim izvorima energije i održivim razvojem s naglaskom na uključivanje lokalne zajednice. Znanje i resurse udružile su radi uspješnijeg osvješćivanja, zagovaranja i utjecaja na javne politike s područja zaštite okoliša, prirode i održivog razvoja. Utjecaj i praćenje provedbe javnih politika provodi i putem svojih predstavnika/ca u brojnim odborima, radnim skupinama i povjerenstvima na EU i nacionalnoj razini, kao i u Savjetu za razvoj civilnog društva Vlade RH. Popis članova se nalazi na <https://zeleni-forum.org/>.

Ministarstvo poljoprivrede (Uprava za potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju/Nacionalna ruralna mreža), LEADER mreža Hrvatske i Hrvatska mreža za ruralni razvoj u suradnji s Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju organizirali su tijekom listopada 2020. godine dvodnevnu radionicu za LAG-ove kao pripremu za naredno razdoblje. Više o radionici na <https://ruralnirazvoj.hr/odrzana-dvodnevna-on-line-radionica-za-lag-ove/>.²

Također je održana *online* radionica u ožujku 2021. s posebnim naglaskom na temu izrade LRS za novo programsko razdoblje (stanje izrade koncepta i planirani koraci) na koju su pozvani predstavnici svih LAG-ova u RH.

Tijekom prosinca 2021. dionicima su elektroničkom poštom poslani dokumenti s informacijama za očitovanje na ključne teme:

- Definicija aktivnog poljoprivrednika
- Izravna plaćanja u razdoblju 2023.-2027. (prava na plaćanja) i
- Plaćanja za područja s ograničenjima 2023.-2027.
- Proizvodno vezane potpore u SP ZPP 2023.-2027.

Obuhvaćene su sve krovne organizacije i udruženja koja se bave ovom tematikom. Skupljeni komentari su poslani na daljnja razmatranja i postupanja. Slijedom zaprimljenih komentara donesene su konačne odluke.

Budući su financijski instrumenti (u daljnjem tekstu: FI) novi oblik financiranja, prvi puta uspostavljen 2018. godine u okviru Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020., kojim se financiraju financijski održivi projekti putem zajmova/kredita i jamstava, a izdaju ih HAMAG BICRO i HBOR, provedena je dodatna anketa prema zainteresiranim dionicima da bi se odredio daljnji smjer provedbe u okviru SP ZPP-a (<https://ruralnirazvoj.hr/brzo-jednostavno-i-povoljno-financiranje-projekata-financijskim-instrumentima/>). Osim navedene, Ministarstvo je provelo još nekoliko anketa, primjerice ankete za korisnike i potencijalne korisnike IAKS mjera ruralnog razvoja te javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i/ili drugim zaštićenim dijelovima prirode, a s ciljem prikupljanja informacija o tipovima operacija vezanim klimu i okoliš, kao doprinos stvaranju strateškog dokumenta.

Zainteresiranim stranama su javno dostupne adrese elektroničke pošte za kontinuiranu komunikaciju po pitanju izrade SP ZPP-a, kao i otvorene telefonske linije.

2.2.1 Zelena arhitektura

Kao važan segment reforme ZPP-a za razdoblje 2023.-2027., kao i Zelenog plana EU je očuvanje bioraznolikosti i održivo korištenje resursa, prilagodba na klimatske promjene i smanjenje emisija štetnih plinova te očuvanje krajobraza, što zajedno čini „Zelenu arhitekturu“ SP ZPP-a. Stoga je dana 6. prosinca 2021. godine održana prezentacija i popratna rasprava s predstavnicima Hrvatske poljoprivredne komore, Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore, Savjeta za ekološku poljoprivredu Ministarstva poljoprivrede i Ministarstva

---

² U prethodnom razdoblju su na temu CLLD-a održavane i radionice uživo <https://www.mrr.hr/novosti/odrzana-radionica-za-lag-ove/>, <https://www.mrr.hr/clld/odrzana-jednodnevna-radionica-za-lag-ove/>.

gospodarstva i održivog razvoja, Odbora za praćenje Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske na temu Zelene arhitekture u okviru procesa informiranja i konzultacija s javnosti o izradi nacionalnog Strateškog plana potrebnog za korištenje sredstava poljoprivrednih fondova u razdoblju od 2023. do 2027. godine.

Konzultacije su obuhvatile teme definiranja uvjetovanosti (veća razina ambicije pravila uvjetovanosti u području okoliša, klimatskih promjena i biološke raznolikosti u odnosu na dosadašnje obvezne standarde u okviru višestruke sukladnosti), intervencije eko-shema (poticanje primjene poljoprivrednih praksi koje imaju veću ambiciju u odnosu na osnovne standarde uvjetovanosti i prakse koje su se do sada financirale u okviru ZPP-a u razdoblju od 2015. godine.) te okolišno klimatske intervencije (npr. ekološki uzgoj). U sklopu konzultacija raspravio se i položaj ekološke poljoprivrede u nacrtu SP ZPP-a Republike Hrvatske.

Prezentacija s održanih konzultacija je dostupna na: <https://ruralnirazvoj.hr/files/Zelena-arhitectura-ZPP-a-2023.-2027..pdf>.³

Sudjelovalo je više od 90 predstavnika (*online* i uživo), uključujući razna udruženja, koji su uglavnom podržali smjer programiranja SP ZPP-a, što je stvorilo preduvjete za završetak procesa i slanje predloženih intervencija na daljnje konzultacije.

2.3 Kontinuirana tematska/sektorska komunikacija

2.3.1 Sektorska komunikacija s dionicima iz područja vinarstva u organizaciji nadležnih uprava unutar Ministarstva poljoprivrede

Ministarstvo je u srpnju 2021. od Udruženja vinarstva pri HGK zatražilo provedbu ankete za Iskaz interesa za provedbu dodatnih mjera u okviru Nacionalnog programa pomoći sektoru vina za novo programsko razdoblje (KLASA: 320-14/21-01/04 URBROJ: 525-07/0197-21-16 od 8. srpnja 2021. godine).

Anketni obrazac su popunile i dostavile regionalne organizacije vinarstva i pojedine tvrtke (Kutjevo d.d., Badel 1862 d.d., Agrolaguna d.d., Osilovac d.o.o. / Feravino, Vinistra regionalna organizacija (u ime 4 člana Upravnog odbora/usuglašeno sa: Benvenuti vina d.o.o., Matošević vina d.o.o., Kozlović d.o.o., Fakin vina d.o.o.), Krauthaker d.o.o., Jako vino d.o.o. / Stina vino, Kabola d.o.o., Miklaužić d.o.o., M & G International d.o.o., OPG Damjanić Ivan, Arman Marijan Wines d.o.o., Vina Matić d.o.o., Buhač vina d.o.o. itd.), a HGK udruženje vinarstva se temeljem tih iskazanih interesa očitovalo objedinjenim prijedlogom koji je uzet u obzir prilikom planiranja SP-a.

U razdoblju donošenja programa za tekuće programsko razdoblje 2018. - 2023. održavani su sastanci i u organizaciji HGK udruženje vinarstva te regionalne radionice na Sabatini, Vinistri, Vinodaru i druge, kao i sastanci s konzultantima oko provedbe i poboljšanja mjera.

Predstavnici sektora vina bili su zadovoljni predloženim mjerama, posebice reakcijom EU uslijed pandemije COVID-a.

Budući ovo kao treće programsko razdoblje zadržava iste mjere i principe provedbe, planirane promjene su vezane uz promjene na razini EU.

---

³ Službena stranica ruralnog razvoja je samo u ovoj godini imala gotovo 1.500.000 jedinstvenih pregleda.

Sadržaj ovih konzultacije predstavljen je i na je i terenskim konzultacijama.

2.3.2 Sektorska komunikacija s dionicima iz područja biljne proizvodnje u organizaciji nadležnih uprava unutar Ministarstva poljoprivrede

Specifičnost programa potpore u sektoru voća i povrća je ta što je spomenuti program uveden tek 2021. godine, a broj korisnika je vrlo malen (dvije proizvođačke organizacije), dakle nije reprezentativan. Jedan od razloga za to je i relativno niska razina informiranosti proizvođača o potrebi udruživanja te prednostima koje mogu ostvariti takva udruženja kroz odgovarajuće programe potpore, a osobito o njihovom značaju u novom programskom razdoblju ZPP-a.

Kampanja se provodi još uvijek, a podrazumijeva održavanje radionica o prednostima udruživanja i temeljnim načelima osnivanja, rada i djelovanja proizvođačkih organizacija

Poziv za iskaz interesa za održavanjem radionica upućen je početkom godine Hrvatskom poljoprivredno zadružnom savezu, priznatim uzgojnim udruženjima u skladu sa Zakonom o uzgoju domaćih životinja (NN, 115/18 i 52/21) te razvojnim županijskim agencijama,.

U razdoblju 20.1.2021.-10.12.2021. do sada je održano:

- 20 regionalnih radionica (Ploče, Duga Resa, Koprivnica, Vinkovci, Čakovec, Bjelovar, Josipdol, Karlovac, Ludbreg, Virovitica, Karlovac, Zabok, Varaždin, Biograd, Opuzen, Pleternica, Graberje Ivaničko, Cerna, Osijek, Biograd)
- 1 trening za službenike Uprave za stručnu podršku razvoju poljoprivrede.

Radionicama su prisustvovali individualni poljoprivredni proizvođači, predstavnici udruga proizvođača s područja pojedine županije u kojoj se održavala radionica, predstavnici zadruga.

Izrađen je i tiskan priručnik „Vodič za proizvođačke organizacije“ te isti objavljen u elektroničkom obliku na mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede, Uprave za potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju (<https://ruralnirazvoj.hr/vodic-za-proizvodacke-organizacije/>) te je otvorena i posebna adresa e-pošte (PO.HR@mps.hr) za izravno primanje upita zainteresiranih građana, poljoprivrednih proizvođača vezanih uz temeljna načela djelovanja i rada proizvođačkih organizacija.

2.3.3 Sektorska komunikacija s dionicima iz područja pčelarstva u organizaciji nadležnih uprava unutar Ministarstva poljoprivrede

Prilikom izrade Sektorskih intervencija u području pčelarstva konzultacije su odrađene s reprezentativnim savezom - Hrvatskim pčelarskim savezom koji okuplja oko 7 000 članova koji su organizirani u 150 udruga. Konzultacije su odrađene na način da su HPS-u dostavljene sektorske intervencije i financijska omotnica na što su se očitovali te prilikom nekoliko sastanaka pojasnili svoje stavove. HPS je na Upravnom odboru s predstavnicima udruga članica dogovorio prijedloge intervencija i financijsku omotnicu tako da možemo konstatirati da je većina pčelara bila informirana o prijedlozima novih intervencija u sektoru pčelarstva.

Isto tako prijedloge intervencija dostavili smo i uzgojnom udruženju koje provodi Uzgojni program za sivu pčelu te okuplja uzgajivače matica. U skladu s radom udruženja dostavljeni su i komentari na intervencije i financijsku omotnicu.

Nakon provedenih konzultacija usuglašeni su stavovi oko odabira i provedbi intervencija u sektoru pčelarstva te financijske omotnice.

2.3.4 Ostala tematska/sektorska komunikacija

Budući da je članstvo obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava u Hrvatskoj poljoprivrednoj komori (u daljnjem tekstu: HPK) obvezno, HPK je kanal koji je važan za komunikaciju s tim velikim segmentom poljoprivrednih proizvođača. U suradnji s Ministarstvom poljoprivrede u razdoblju od 18.-29.1.2021. HPK je organizirala 11 *online* sastanaka po fokus grupama na kojima se raspravljalo i o novom programskom razdoblju te su preporuke uzete u obzir prilikom izrade SP ZPP-a. Sastancima su uz predstavnike HPK i predstavnike Ministarstva poljoprivrede prisustvovali i sami proizvođači.

Tijekom ožujka 2021. godine HPK je u suradnji sa Svjetskom bankom koja je izrađivala analitičke podloge za SP ZPP, uz sudjelovanje predstavnika Ministarstva poljoprivrede održala *online* radionice fokus grupa za mljekarski sektor s ciljem utvrđivanja mjera koje su potrebne za poboljšanje ekonomskih i održivih rezultata, s naglaskom na proizvodnju mlijeka, kao i formuliranje i odabir preporuka. Utvrđene su upute za poboljšanje preporučenih intervencija na razini gospodarstva. Radionica održana 8. ožujka bila je namijenjena za ostale sudionike u lancu opskrbe (poput predstavnika zadruge/udruga, veterinarske službe, savjetodavne službe i sl.). Naglasak je bio na uspostavljanju udruženja s ciljem poboljšanja tržišne strukture i izgradnje učinkovitih struktura potpore. Rezultati ovih radionica poslužili su kao prijedlog za poboljšanje ekonomskih dobiti i održivosti proizvodnje mlijeka u Hrvatskoj. Informacije vezane uz broj poljoprivrednih gospodarstava koja planiraju ulagati u sektoru mljekarstva prikupljane su nakon provedenih konzultacija i putem upitnika (<https://komora.hr/upitnik-o-potrebama-za-ulaganjima-u-sektor-mljekarstva/>).

Sredinom ožujka 2021. godine održana je sjednica Odbora za zakonodavstvo i udruge i Odbora za ruralni razvoj i tehnološke inovacije HPK na temu „Preporuke Europske komisije za Strateške planove i eko –sheme“, gdje se između ostalog raspravljalo i o preporukama EK za SP, osobito za eco sheme, kao i analizi utjecaja pandemije COVID-19 u biljnoj i stočarskoj proizvodnji i prijedlozima mjera oporavka sektora.

Tijekom provedbe 2. kruga konzultacija, u studenom 2021. godine, održane su *online* konzultacije o programiranju strateškog plana ZPP-a namijenjene ukupnom članstvu HPK. Na konzultacijama se raspravljalo o predloženim alokacijama, visini i intenzitetu potpore namijenjene primarnoj proizvodnji i preradi, o nastavku primjene prava na plaćanja, Eko-shemama te su raspravljani kriteriji kod određivanja aktivnog poljoprivrednika i proizvodno vezane potpore.

Također, u organizaciji HPK, a u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede, putem projekta „Cap for Us“ kroz 4 radionice na kojima su se prezentirale mogućnosti u novom programskom razdoblju i završnu konferenciju na kojoj je sudjelovalo oko 100 sudionika, ostvarila se sinergija različitih dionika, s ciljem razmjene iskustava s drugim državama članicama i informiranja o novim praksama u domaćoj poljoprivrednoj proizvodnji. Na završnoj *online*

konferenciji održana je i panel rasprava pod nazivom “Što nam donosi nova Zajednička poljoprivredna politika?”. Raspravljalo se o temama kako bolje informirati proizvođače oko svih promjena koje donosi novi ZPP, na koji način poboljšati suradnju svih dionika u sektoru poljoprivrede te ključnoj temi i cilju novog ZPP-a - zaštiti okoliša (<https://komora.hr/zpp-zanas-zavrsna-konferencija/>).

Tijekom prosinca 2021. godine održan je još jedan krug konzultacija o intervencijama vidu tri okrugla stola s temama Strateški plan ZPP-a; Kako će Hrvatska implementirati zahtjeve zelenih politika EU u eko-sheme i IAKS mjere, Proizvodno vezane potpore u Strateškom planu ZPP za razdoblje 2023. - 2027. te Investicije u poljoprivredi za razdoblje od 2023. do 2027. godine. Na prvom okruglom stolu s temom proizvodno vezanih potpora sudjelovalo je 40 predstavnika različitih organizacija, dok su na okruglom stolu s temom investicije u poljoprivredi od 2023. do 2027. godine sudjelovale 34 predstavnika. Okrugli stolovi sadržavali su predavanja u vidu prezentacija nakon čega je uslijedila panel rasprava između predstavnika javnog i privatnog sektora te organizacija civilnog društva te potom diskusija i zaključci.

3. TERENSKE KONZULTACIJE S DIONICIMA

3.1 Prvi krug konzultacija s dionicima – lipanj/srpanj 2021.

Prvi krug konzultacija na terenu koje je provodilo Ministarstvo poljoprivrede odvijao se u periodu 25. lipnja do 12. srpnja 2021. godine, gdje su se kroz regionalne centre Zagreb, Osijek, Rijeku i Split te dodatne dvije zagrebačke radionice konzultirali ključni dionici kojima su prezentirani nacrti SWOT analiza, identificirane, potrebe i strateški ciljevi novog programskog razdoblja. Prezentacija sa radionica je na poveznici: <https://www.mrr.hr/files/Nacionalni-Strateski-plan-ZPP-a.pdf>.

Cilj je bio dobiti jasne povratne informacije od ključnih dionika o predstavljenim materijalima koji su dio priprema za novo programsko razdoblje u kontekstu postizanja kompromisa cijelog partnerstva u procesu pripreme strateškog dokumenta.

O postupku konzultacija izviještena je opća javnost i ključni dionici putem mrežnih stranica Ministarstva poljoprivrede, Programa ruralnog razvoja i Nacionalne ruralne mreže te društvenih mreža Programa.

Također su medijima slani pozivi na radionice te priopćenja za objave. S ovim pristupom smo omogućili široj javnosti kao i dionicima, uključenje u konzultacije, a sudjelovanje je omogućeno i putem video prijenosa. Na ovaj način je hrvatska javnost upoznata s reformama Zajedničke poljoprivredne politike i procesima pripreme SP ZPP-a.

Na konzultacijama u prvom krugu direktno je sudjelovalo preko 4.000 dionika (video prijenos putem YouTube i Facebook kanala Programa ruralnog razvoja te uživo).

Snimke su i dalje javno dostupne:

25.6.2021. Zagreb <https://www.youtube.com/watch?v=XP0R6hs8qA>

28.6.2021. Osijek <https://www.youtube.com/watch?v=i4qP1S7nakk>

29.6.2021. Rijeka <https://www.youtube.com/watch?v=EZ7JsvuwmtI>

5.7.2021. Split https://youtu.be/mRRH_eWs5qE

7.7.2021. Zagreb <https://youtu.be/HfYCsWUnhfM>

Rasprave i komentari pri održanim konzultacijama su uzeti u obzir pri daljnjem programiranju.

3.2 Drugi krug konzultacija SP ZPP s dionicima - listopad 2021.

Na samom početku drugog kruga konzultacija, 15. i 16. listopada 2021. godine održana je konferencija „Dani poljoprivrede, ribarstva i šumarstva“, koja je iznjedrila konstruktivnu raspravu na neke od ključnih tema, primjerice Nacionalni akcijski plan razvoja ekološke poljoprivrede 2023. – 2030., zatim panel raspravu na temu perspektive poljoprivrede u novoj ZPP obilježenoj klimatskim promjenama, gdje su se sudionici osvrnuli i na korake potrebne za postizanje klimatsko-okolišnih ciljeva.

Od 20. do 29. listopada 2021. godine održane su konzultacije po hrvatskim regijama i to u Iloku, Slavonskom Brodu, Varaždinu, Pazinu, Gospiću, Poličniku te završno u Zagrebu, kako bi se dobili čim jasniji inputi od sektorskih dionika za pripremu SP ZPP.

Prezentacija s radionice je dostupna na: <https://ruralnirazvoj.hr/files/2krug-konzultacija-SP-ZPP-1.pdf>

U ovom krugu konzultacija kao ključni dionici identificirani su poljoprivrednici, udruženja i komore vezane za poljoprivredu i ruralni razvoj (HUP, HPK, HGK, HAPIH), jedinice regionalne i lokalne samouprave (pročelnici za poljoprivredu i ruralni razvoj županija, gradonačelnici, načelnici), savjetodavci, konzultanti, regionalni koordinatori, LAG-ovi, organizacije civilnog društva koje djeluju u području očuvanja prirode i zaštite okoliša (Zeleni forum mreža udruga za zaštitu okoliša Hrvatske), te javne ustanove osnovane s ciljem zaštite i očuvanja prirode. Dio radionica (Ilok, Slavonski Brod, Varaždin, Zagreb) prenesen je i putem video prijenosa.

Na konzultacijama u drugom krugu sudjelovalo je sveukupno preko 2.500 ključnih dionika (*online* i uživo).

20.10.2021. Ilok <https://youtu.be/uDAat088Sbws>

21.10.2021. Slavonski Brod <https://youtu.be/40JL0-qb5xg>

22.10.2021. Varaždin <https://www.youtube.com/watch?v=QbBCoILyua8>

29.10.2021. Zagreb <https://www.youtube.com/watch?v=AaljrinqWe2I>

Dodatnom radionicom u Tuhlju od 2. do 4. studenoga proveden je ciklus konzultacija namijenjen isključivo LAG-ovima, kao temelj razradi intervencija vezanih uz CLLD/LEADER u novom programskom razdoblju. Radionici je prisustvovalo više od 100 ključnih dionika, uglavnom predstavnika LAG-ova. Više o radionici na: <https://ruralnirazvoj.hr/u-tuhelju-odrzana-trodnevna-radionica-za-lag-ove-stanje-provedbe-mjere-19-i-izrada-lrs-za-novo-programsko-razdoblje/>.

25. – 27. studenoga 2021. godine održan je 4. Hrvatski ruralni parlament na kojem je sudjelovalo 150 dionika - predstavnika LAG-ova i udruga koje se bave ruralnim razvojem, stručnih i znanstvenih organizacije, predstavnika ministarstava i državnih upravnih tijela, jedinica lokalne samouprave, lokalnih i regionalnih razvojnih agencija, poduzetnika, poljoprivrednih proizvođača, obrtnika, dionika iz područja očuvanja prirode i zaštite okoliša te drugih dionika ruralnog prostora. Parlament je polučio značajan doprinos izradi SP ZPP-a, s obzirom da su od sudionika dobivene preporuke za neke od istaknutih tema: Strategiju „Od polja do stola“, kratke lance opskrbe hranom, CLLD u integriranom teritorijalnom razvoju RH, inovacije i inovativne pristupe u razvoju poljoprivrede i mnoge druge, a raspravljalo se i o Dugoročnoj viziji za ruralna područja Europske unije i Republike Hrvatske, o Ruralnom paktu, Europskom akcijskom planu za ruralna područja, Pametnim selima, Zelenoj i digitalnoj tranziciji Hrvatske poljoprivrede do 2030. i drugim strateškim pitanjima. Najvažnije smjernice, preporuke, potrebe i inicijative dio su Deklaracije 4. Hrvatskog ruralnog parlamenta, koja će po odobrenju biti dostupna na internetskim stranicama Nacionalne ruralne mreže (<https://www.mrr.hr/>).

Finalno predstavljanje Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike za razdoblje 2023.-2027. od strane predstavnika Ministarstva poljoprivrede za predstavnike medija održano je 27. prosinca 2021. godine u Ministarstvu poljoprivrede (<https://poljoprivreda.gov.hr/vijesti/predstavljen-strateski-plan-zpp-a-do-2027/5076>).

3.3 Treći krug– tematske konzultacije s dionicima - svibanj/lipanj 2022.

Od 23. svibnja do 28. lipnja 2022. godine u Zagrebu je održan treći krug konzultacija koje su vođene temama:

- Izravna plaćanja, degresivnost, konvergencija, preraspodijeljena plaćanje – 23.5.2022
- Zelena arhitektura (eko sheme, klima i okoliš, uvjetovanost) – 27.5.2022.
- Digitalizacija, lokalni razvoj (LEADER, pametna sela) – 3.6.2022.
- Mladi – 6.6.2022.
- Šumarski sektor – 13.6.2022.
- Održivo stočarstvo i krški pašnjaci – 25.6.2022.
- AKIS, informiranje i edukacija poljoprivrednika – 28.6.2022.

S ciljem transparentnosti i dostave što veće količine informacija zainteresiranima, na internetskoj stranici <https://ruralnirazvoj.hr/> otvorena je podstranica "KONZULTACIJE S DIONICIMA SP ZPP 2023.-2027." <https://ruralnirazvoj.hr/novo-programsko-razdoblje/konzultacije-s-dionicima-sp-zpp-2023-2027/> putem koje je dionicima omogućen pristup radnim materijalima trećeg kruga (podloge i prezentacije) te poveznice na google obrasca za davanje komentara i prijedloga na izneseno iz svake pojedine teme.

Kao ključni dionici u ovom krugu konzultacija između ostalih identificirani su i neposredno pozvani slanjem pozivnice elektroničkom poštom udruženja i komore vezane za poljoprivredu i ruralni razvoj (HUP, HPK, HGK, HAPIH), svi LAG-ovi s područja RH, organizacije civilnog društva (među kojima su i Zeleni forum mreža udruga za zaštitu okoliša Hrvatske, BIOM, Hrvatski savez udruga ekoloških proizvođača, Hrvatska udruga mladih poljoprivrednika – AGRO, Mreža za ruralni razvoj, Udruga uzorne hrvatske seoske žene, Udruga mladih, Udruga

žena, Hrvatska zajednica inovatora, Udruga privatnih šumovlasnika), Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, članovi Odbora za praćenje PRR RH 2014.-2020., Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Središnji državni ured za demografiju i mlade, Zajednica županija, Udruga gradova, Udruga općina, teleoperateri, Ured za ravnopravnost spolova, FER, Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva, Sveučilišta s područja RH (u privatno i javnom vlasništvu), Vijeće veleučilišta i visokih škola RH, Hrvatska zajednica pučkih učilišta, Društvo agrarnih novinara Hrvatske, sve škole iz sektora poljoprivredne, prehrane i veterine s područja RH te škole iz sektora šumarstva, prerade i obrade drva, Hrvatske šume, Šumarski i drvnotehnološki fakultet, Hrvatska komora inženjera šumarstva i drvne tehnologije, znanstveno-istraživačke institucije (među kojima Institut za oceanografiju i ribarstvo, Ekonomski institut, Državni hidrometeorološki zavod, KONČAR - institut za elektrotehniku d.d, Institut za razvoj i međunarodne odnose i drugi), predstavnici Ministarstva poljoprivrede...

Na prvu temu trećeg kruga konzultacija, Izravna plaćanja, degresivnost, konvergencija, preraspodijeljeno plaćanje, odazvalo se 20 osoba te su putem google obrasca zaprimljena 3 komentara/prijedloga. Vijest o održanim konzultacijama sa sažetcima i radnim materijalom javno je objavljena na internetskoj stranici Programa ruralnog razvoja <https://ruralnirazvoj.hr/zapoceo-treci-krug-konzultacija-s-dionicima-u-okviru-izrade-strateskog-plana-zpp-a/> i povezanim društvenim mrežama (Facebook, LinkedIn, Twitter) te su zainteresirani pozvani na davanje komentara/prijedloga.

Konzultacijama na temu Zelena arhitektura prisustvovala su 24 sudionika. Putem google obrasca zaprimljeno je 15 komentara/prijedloga, a sudionici su, osim slanja poziva elektroničkom poštom, pozvani i putem internetske stranice Programa ruralnog razvoja <https://ruralnirazvoj.hr/zapoceo-treci-krug-konzultacija-s-dionicima-u-okviru-izrade-strateskog-plana-zpp-a/> i <https://ruralnirazvoj.hr/podsjetnik-konzultacije-s-partnerima-zelena-arhitektura-eko-sheme-klima-i-okolis-uvjetovanost-27-5-2022/> te povezanih društvenih mreža (Facebook, LinkedIn, Twitter).

Na konzultacije Digitalizacija, lokalni razvoj (LEADER, pametna sela) odazvale su se 42 osobe, a putem google obrasca zaprimljena su 3 komentara/prijedloga. Osim izravno pozvanih putem elektroničke pošte vijest najave i pozivnica su javno objavljena na internetskoj stranici Programa ruralnog razvoja <https://ruralnirazvoj.hr/konzultacije-s-partnerima-digitalizacija-lokalni-razvoj-leader-pametna-sela/> i povezanim društvenim mrežama (Facebook, LinkedIn, Twitter), te je omogućen javna dostupnost radnog materijala.

Poziv zainteresiranima za sudjelovanje na konzultacijama na temu Mladi objavljen je na internetskoj stranici Programa ruralnog razvoja <https://ruralnirazvoj.hr/kozultacije-s-dionicima-mladi/> i povezanim društvenim mrežama (Facebook, LinkedIn, Twitter). Konzultacijama se odazvalo 15 sudionika te su putem google obrasca zaprimljena 2 komentara/prijedloga.

Na konzultacijama na temu Šumarski sektor odazvalo se 10 osoba te su zaprimljena 3 komentara/prijedloga. Pozivnica na konzultacije kao i radni materijal objavljeni su na internetskoj stranici <https://ruralnirazvoj.hr/konzultacije-s-partnerima-sumarski-sektor/> te povezanim društvenim mrežama (Facebook, LinkedIn, Twitter).

Na temu konzultacija Održivo stočarstvo i krški pašnjaci sudjelovalo je 30 osoba, a 10 komentara/prijedloga zaprimljeno je putem google obrasca. Najava i pozivnica na konzultacije

objavljeni su na internetskoj stranici Programa ruralnog razvoja <https://ruralnirazvoj.hr/odrzivo-stocarstvo-i-krski-pasnjaci-15-6-2022/> te povezanim društvenim mrežama (Facebook, LinkedIn, Twitter). Na navedenoj poveznici omogućeno je preuzimanje radnih materijala kao i davanje komentara/prijedloga.

Na sudjelovanje u konzultacijama na temu AKIS, informiranje i edukacija poljoprivrednika prijavilo se 18 osoba, a 8 komentara/prijedloga zaprimljeno je putem google obrasca. Vijest najave održavanja objavljena je na internetskoj stranici Programa ruralnog razvoja <https://ruralnirazvoj.hr/konzultacije-s-dionicima-akis-informiranje-i-edukacija-poljoprivrednika/> i povezanim društvenim mrežama (Facebook, LinkedIn, Twitter).